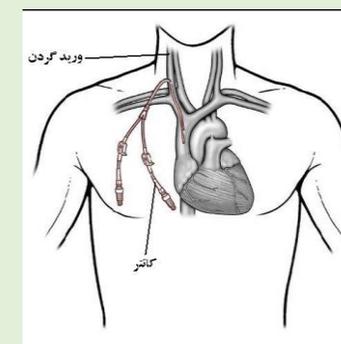

کاتتر چیست؟

در برخی مواقع برای تهیه خون مورد نیاز همودیالیز یک لوله پلاستیکی نرم و نازک به نام کاتتر در عروق بزرگ گردن و گاهی در عروق قفسه سینه و یا کشاله ران تعبیه می گردد (شکل شماره ۱). برای انجام دیالیز لوله های دیالیز بطور مستقیم به دو منفذ کاتتر وصل شود.

شکل شماره ۱: کاتتر وریدی که در داخل ورید بزرگ گردن تعبیه شده است.

چه مواقعی به کاتتر نیاز است؟

۱) هنوز برای بیمار فیستول ایجاد نشده است یا به دلیل شکنندگی عروق بیمار ایجاد فیستول ممکن نیست.
۲) هنوز فیستول ایجاد شده برای بیمار آماده استفاده نیست.
۳) فیستول ایجاد شده عملکرد مناسب ندارد.

بدیهی است که پس از فیستول گذاری و آماده شدن آن، با هماهنگی پزشک کاتتر از بدن خارج شده و همودیالیز از محل فیستول انجام می شود.

نحوه مراقبت از کاتتر

برای بهبود کارایی کاتتر و پیشگیری از لخته و عفونت مراقبت دقیق از آن لازم است. از پزشک و پرستار بخواهید که شما را در مورد نحوه مراقبت از کاتتر آموزش دهد.

در اینجا برخی از این مراقبت ها ارائه شده است:

- ۱) پانسمان کاتتر بایستی خشک و تمیز باشد.
- ۲) برای مواقع اضطراری در منزل خود یک بسته پانسمان استریل ذخیره کنید.
- ۳) در صورت خونریزی از محل کاتتر و یا جابجایی آن از محل خود بلافاصله بر روی آن پانسمان فشاری گذاشته و به اورژانس مراجعه کنید.
- ۴) هرگز کلاهک و کلامپ های کاتتر را باز نکنید. نباید هوا وارد آن شود.

مرکز آموزشی پژوهشی و خدمات درمانی سینا

مراقبت از کاتتر وریدی

گردآوری : گروه آموزش دیالیز

تدوین : ۱۳۹۸

بازنگری : ۱۴۰۴

گروه هدف : بیماران دیالیزی

۸) اگر در اطراف کاتتر قرمزی، درد و حساسیت، تورم، زخم و ترشح مشاهده کردید مراتب را به پرستار و پزشک اطلاع دهید. زیرا نشانه های فوق نشانگر عفونت است. علائم دیگر عفونت که بایستی گزارش شوند، عبارتند از تب، لرز، احساس ضعف و ناخوشی عمومی.

(۹)

علی رغم انجام دقیق مراقبت های لازم از کاتتر گاهی اوقات ممکن است لخته خون و عفونت منجر به اختلال جریان خون کاتتر و در نتیجه اختلال در روند دیالیز گردد. در این شرایط باید در اسرع وقت اقدامات درمانی نظیر آنتی بیوتیک، خارج نمودن لخته و غیره شروع شود.

۵) فردی که کلاهک های کاتتر را برای دیالیز باز می کند بایستی دستکش استریل و گان پوشیده و از ماسک صورت استفاده کند تا از ورود هر گونه میکروب به کاتتر پیشگیری شود.

۶) بایستی پرستار در هر بار دیالیز کاتتر را از نظر عفونت و لخته بررسی نموده و مراقبت های لازم را انجام دهد.

۷) از شنا کردن بپرهیزید. می توانید در داخل یک وان آب تنی کنید و یا دوش بگیرید. برای پیشگیری از عفونت بایستی مواظب باشید که محل کاتتر و پانسمان آن خیس نشود. برای این کار از پوشش مناسب کاتتر استفاده کنید. در صورت خیس شدن پانسمان بلافاصله آن را عوض کنید.